

niet altijd doenlijk zal zijn. Toch is de mogelijkheid andere zieken te verplegen hier en daar al in overweging of in uitvoering.

In hoeverre het Nederlands Sanatorium te Davos nog reden van bestaan heeft, is een vraag, die dus ook de andere inrichtingen betreft. Al moge het waar zijn, dat vroeger aan de lucht in het hooggebergte voor de genezing minder waarde wordt gehecht dan tegenwoordig, toch is te bedenken, dat patiënten met tuberculose en asthma bij verpleging boven 1000 m meer profijt van hun kuur hebben dan in het laagland.

Tenslotte is het Nederlands Sanatorium te Davos het oudste Nederlandse sanatorium en gevoelsargumenten zullen zich zeker doen gelden, wanneer besloten zou worden juist dit sanatorium op te heffen. Het zal bekend zijn, dat men er in de Verenigde Staten wel toe is overgegaan, het oudste sanatorium in Saranac Lake dat door TRUDEAU is gesticht, te sluiten. Maar men is daar eerder geneigd het oude weg te werpen dan wij in Europa.

REDACTIE

INGEZONDEN

HET BESTUREN VAN AUTO'S DOOR HART-PATIËNTEN

Een patiënt (collega) met aorta-insufficiëntie, die gewoon praktijk doet in een auto, maakte mij opmerkzaam op de volgende zin in het *N.T.v.G.*¹: „Aorta-insufficiëntie met haar sneller ongunstig verloop, vormt een contra-indicatie voor de functie van autobestuurder” (bl. 1386).

Naar zijn mening is dit niet juist. FRIEDBERG in zijn boek *Diseases of the heart* (1951) bl. 590 is van oordeel, dat de ziekte zonder complicaties lange jaren geen klachten geeft.

Zoudt U mij alsnog de bedoeling van deze zin willen meedelen?

Literatuur: ¹Vraag 40 (1955) *N.T.v.G.* **99**, 1385.

Amsterdam, 1 Juni 1955

H. P. GROENEVELD

Inderdaad komen er gevallen van aorta-insufficiëntie voor, die soms jaren symptomloos en zonder klachten verlopen. Het spreekt vanzelf dat in dergelijke gevallen het chaufferen niet behoeft te worden verboden.

De contra-indicatie geldt echter wanneer de patiënt reeds min of meer ernstige bezwaren van zijn hartkwaal ondervindt (kortademigheid, angineuze klachten enz.) en zich daarvoor onder geneeskundige behandeling heeft gesteld.

Aangezien rheuma en vaatsclerose bij de aetiologie van dit hartgebrek slechts een ondergeschikte betekenis hebben, betreft het in hoofdzaak de luetische aorta-insufficiëntie, waarvan de Amerikaanse clinicus CECIL in zijn *Textbook of Medicine* eveneens zegt, dat bij deze aandoening een dodelijke afloop binnen 2 à 3 jaar kan worden verwacht.

Rekening houdend met een sneller ongunstig beloop en daarbij nog bovendien de dreiging van een acute hartdood, is de uitspraak dat aorta-insufficiëntie een contra-indicatie vormt voor het besturen van een auto in het algemeen wel aanvaardbaar.

Amsterdam, 21 Juli 1955

REDACTIE